

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
до 80-ти річчя від дня заснування ДДС ІОБ НААН

ДОСЯГНЕННЯ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ НАУКИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

21 листопада
2016р.

с. Олександрівка,
Дніпропетровська обл.,
Україна

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ**

**ДОСЯГНЕННЯ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ НАУКИ
В СУЧАСНОМУ СВІТІ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
до 80-ти річчя від дня заснування ДДС ІОБ НААН
(21 листопада 2016 р., с. Олександрівка,
Дніпропетровська обл., Україна)**

Вінниця 2016

УДК 63(063)
ББК 40я43
Д 70

Рекомендовано до друку на засіданні Науково-технічної ради Дніпропетровської дослідної станції ІОБ НААН, протокол № 11 від 15 листопада 2016 р.

Голова оргкомітету:

Заверталюк В.Ф., директор, кандидат с.-г. наук, доцент

Відповідальні за випуск:

Колесник І.І., зав. відділу селекції та технології вирощування овочевих і баштанних рослин, кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник;
Палінчак О.В., старший науковий співробітник

Д 70 **Досягнення та концептуальні напрями розвитку сільськогосподарської науки в сучасному світі:** матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (21 листопада 2016 р., с. Олександрівка, Дніпропетровська обл., Україна). – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 150 с.

ISBN 978-966-924-398-0

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Досягнення та концептуальні напрями розвитку сільськогосподарської науки в сучасному світі» з актуальних питань селекції та насінництва сільськогосподарських рослин, технології їх вирощування в різних регіонах країни, приділено увагу питанням ефективного захисту рослин та переробки рослинної продукції, висвітлено шляхи вирішення основних проблем сільсько-господарської науки.

Для науковців, аспірантів, спеціалістів сільського господарства.

Матеріали подаються в авторській редакції. Відповідальність за зміст і достовірність публікацій, патенту чистоту і точність наведених фактів несуть автори опублікованих тез доповідей. Точки зору авторів можуть не співпадати з точкою зору оргкомітету конференції.

© Національна академія аграрних наук України, 2016
© Інститут овочівництва і баштанництва, 2016
© Дніпропетровська дослідна станція, 2016

ЗМІСТ

Корнієнко С.І., Заверталюк В.Ф. ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ ЗА 80 РОКІВ ЇЇ ІСНУВАННЯ	3
ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ В СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОСЛИН	
Балабак О.А., Любич В.В. ВМІСТ АМІНОКИСЛОТ В ГОРІХАХ ФУНДУКА ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ	12
Богданов В.О., Сидорка І.В. ВИВЧЕННЯ РІЗНИХ СХЕМ ОДЕРЖАННЯ НАСІННЯ ГЕТЕРОЗИСНИХ ГІБРИДІВ КАВУНА ЗВИЧАЙНОГО	14
Гудковська Н.Б. ПЛОЦА ЛИСТЯ ТА ОБЛИСТЯНІСТЬ РОСЛИН АМАРАНТУ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ СІВБИ В ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	16
Жук О.Я., Вороніна П.Б. ВПЛИВ ПЕРЕДСАДИВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАТОЧНИКІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСІННИКІВ ПІЗНЬОСТИГЛИХ СОРТІВ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ	17
Жук О.Я., Федосій І.О. ВМІСТ МАКРО І МІКРОЕЛЕМЕНТІВ У КАПУСТІ САВОЙСЬКІЙ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТИМЕНТУ	20
Жук О.Я., Яременко Г.Б. ВИХІД ТА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПОМІДОРА ЗАЛЕЖНО ВІД СТУПЕНЯ СТИГЛОСТІ ПЛОДІВ	23
Ільченко Л.А., Бебех А.В. СЕЛЕКЦІЯ КУКУРУДЗИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЧЦС В ЗОНІ СТЕПУ	25
Колесник І.І. РОЗВИТОК НАУКОВОЇ СЕЛЕКЦІЇ ГАРБУЗА В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ СТАНЦІЇ ІОБ НААН	26
Колесник І.І., Палінчак О.В., Сидорка І.В. НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГАРБУЗОВИХ РОСЛИН (КАВУН, ДИНЯ, КАБАЧОК)	31

Кондратенко С.І., Ткалич Ю.В. ВАРІАБІЛЬНІСТЬ ПРОЯВУ КІЛЬКІСНИХ ОЗНАК ЛІНІЙ I ₁₃₋₁₅ САЛАТУ ПОСІВНОГО ЛИСТКОВОГО У ПЕРІОД ВЕГЕТАЦІЙНОЇ ФАЗИ РОЗВИТКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОГОДНИХ УМОВ	36
Палінчак О.В., Колесник І.І., Заверталюк В.Ф. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СЕЛЕКЦІЇ ДИНИ У ДДС ІОБ НААН	40
Палінчак О.В. СТВОРЕННЯ ГІБРИДІВ ДИНИ НА ОСНОВІ ГІНОМОНОЕЦІЙНИХ ФОРМ	45
Позняк О.В. СТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО СОРТИМЕНТУ ПЕТРУШКИ ГОРОДНЬОЇ КУЧЕРЯВОЛИСТОГО І КОРЕНЕПЛДІНОГО РІЗНОВИДІВ	48
Позняк О.В. ЗБАГАЧЕННЯ РИНКУ СОРТІВ МАЛОПОШИРЕНИХ ВИДІВ РОСЛИН І КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ СЕЛЕКЦІЙНИХ РОЗРОБОК В ОВОЧІВНИЦТВІ	51
Птуха Н.І., Позняк О.В., Ткалич Ю.В., Несин В.М. СЕЛЕКЦІЯ ОГІРКА НА ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ «МАЯК» ІОБ НААН: ТРАДИЦІЇ, ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ	54
Сергієнко О.В. ДЖЕРЕЛА МАРКЕРНИХ ОЗНАК ТА ВИХІДНІ ФОРМИ ДЛЯ ГЕТЕРОЗИСНОЇ СЕЛЕКЦІЇ КАВУНА	59
Сергієнко О.В., Радченко Л.О., Солодовник Л.Д. КОРЕЛЯЦІЙНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ОСНОВНИХ ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК У ПЕРСПЕКТИВНИХ ГЕНОТИПІВ ОГІРКА КОРНИШОННОГО ТИПУ	61
Сидорка І.В. СЕЛЕКЦІЯ КАВУНА НА ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ: ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ І СЬОГОДЕННЯ	64
Сидорка І.В., Палінчак О.В., Колесник І.І. РЕЗУЛЬТАТИ ІНТРОДУКЦІЇ БАШТАННИХ РОСЛИН У ЗОНІ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	69
Сич З.Д. НАУКОВИЙ ВНЕСОК СЕЛЕКЦІОНЕРІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ ІОБ НААН В ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БАШТАННИЦТВА	72

Стрижак А.М. РЕАКЦІЯ РОСЛИН СОЇ НА ТЕПЛОВИЙ СТРЕС	76
Чабан Л.В., Позняк О.В., Ткалич Ю.В. НЕКТАР – КОНКУРЕНТОЗДАТНИЙ СОРТ ФІЗАЛІСУ ОПУШЕНОГО УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ	78
СУЧАСНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА ТА АГРОТЕХНОЛОГІЇ ОТРИМАННЯ ВИСОКОЯКІСНОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Богданов В.О., Заверталюк В.Ф. ЗАСТОСУВАННЯ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ДОБРИВОМ ТОПЕРС НА КАРТОПЛІ, ОВОЧЕВИХ ТА БАШТАННИХ РОСЛИНАХ	82
Заверталюк В.Ф., Ломакіна Н.І. ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННИКІВ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ В УМОВАХ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ	83
Заверталюк О.В. ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ ТА ЗАХОДІВ КОНТРОЛЮВАННЯ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ НА ВОЛОГОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ПОСІВІВ І ВРОЖАЙНІСТЬ КАЧАНІВ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ	85
Кротик А.С. ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ АГРОТЕХНОЛОГІЙ НА ВМІСТ І МАСУ ХЛОРОФІЛУ СМОРОДИНИ	87
Лиховид П.В. ВИСОТА РОСЛИН І ШВИДКІСТЬ РОСТУ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЇЇ ВИРОЩУВАННЯ	89
Лиховид П.В. ІНТЕНСИВНІСТЬ ВИДЛЕННЯ ВУГЛЕКИСЛОГО ГАЗУ ТЕМНО-КАШТАНОВИМ ҐРУНТОМ НА ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ	91
Лиховид П.В. ИНДЕКС ЛИСТОВОЙ ПОВЕРХНОСТИ КУКУРУДЗИ САХАРНОЇ В ЗАВИСИМОСТІ ОТ АГРОТЕХНИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА	94
Ломакіна Н.І. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ	96
Окрушко С.Є. ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР	97

Окселенко О.М. ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ ТА ІНКРУСТАЦІЇ НАСІННЯ МІКРОДОБРИВОМ І ПРОТРУЙНИКОМ НА ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ	99
Парамонова Т.В., Мозговський О.Ф. ВПЛИВ РІЗНИХ ВИДІВ ДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ОГІРКА	103
Позняк О.В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ОВОЧІВНИЦТВА У КОНТЕКСТІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	104
Сидорка В.О. ВИРОЩУВАННЯ КАБАЧКА В УМОВАХ УЩІЛЬНЕННЯ ПОСІВУ БУРЯКОМ СТОЛОВИМ	108
Сидорка В.О. ВИРОЩУВАННЯ КАБАЧКА В УМОВАХ УЩІЛЬНЕННЯ ПОСІВУ КУКУРУДЗОЮ ЦУКРОВОЮ	110
Ульянченко М.С. УРОЖАЙНІСТЬ І ПЛОЩА ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ ГРЕЧКИ ЗА ЗВИЧАЙНОГО РЯДКОВОГО СПОСОБУ СІВБИ	112
Яковенко І.С., Кулик М.І ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ ЗА ФЕРТИГАЦІЇ	115
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ І ПЕРЕРОБКИ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН	
Любич В.В., Полянецька І.О., Проценко В.А. ЯКІСТЬ ПЕЧИВА З БОРОШНА ПШЕНИЦІ СПЕЛЬТИ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ ТА ЛІНІЇ	117
ДОСЯГНЕННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН	
Вдовенко С.А., Полутін О.О. БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ФІЗАЛІСУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ	120
Зленко І.Б., Леонтьук І.Б. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ ЗА ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНОГО МЕТОДУ ЗАХИСТУ РОСЛИН В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ	122

Окрушко С.Є. ОЦІНКА ГЕРБОЛОГІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ З МЕТОЮ ВІДМОВИ ВІД ПЕСТИЦИДНОГО НАВАНТАЖЕННЯ	125
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ НАУКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	
Жук О.Я. ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ НАСІННИЦТВА ДВОРІЧНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР	127
Кирилюк В.П. ОСОБЛИВОСТІ ВОДОСПОЖИВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	131
Кирилюк В.П. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВОДНОГО РЕЖИМУ АГРОЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ЗМІННОГО КЛІМАТУ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	133
Позняк О.В. ВИЗНАЧЕННЯ ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ НАСІННЯ МАТЕРИНКИ ЗВИЧАЙНОЇ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	135
Шемякін М.В., Прокопенко Н.А. РЕЖИМ ЗРОШЕННЯ КЛОНОВИХ ПІДЩЕП ЯБЛУНІ	140

5. ДОСЯГНЕННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН

УДК: 58.087:334.675:631.811.98

БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ФІЗАЛІСУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ

Вдовенко С. А., доктор с.-г. наук, доцент

Полутін О. О., аспірант

Вінницький національний аграрний університет

e-mail: aspol606@yandex.ua

Постановка проблеми. Створення оптимальних агроекологічних і технологічних передумов забезпечує отримання високих і сталих врожаїв сільськогосподарських рослин. За всебічної екологізації аграрного виробництва слід застосовувати альтернативні підходи, які враховують обмеження використання хімічних засобів захисту рослин і широкого впровадження біологічних препаратів в поєднанні з адаптованими елементами технології вирощування в перехідний період до органічного землеробства. Відомо, що регулятори росту та препарати з використанням бактерій впливають на ріст і розвиток рослин, підвищують схожість насіння, покращують біометричні показники, забезпечують збільшення загальної врожайності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як вважають ряд науковців, цінність рослини полягає в тому, що плоди містять вітамін С, дубильні речовини, кавову кислоту, пектин, цукор, каротин. Плоди фізалісу містять – жири – 0,7–1,1%, білки – 1,9–2,3%, вуглеводи – 8,0–12,0% від сухої речовини, а їх калорійність – 53–73 ккал / 100 г. Фізаліс в Україні вирощується розсадним і безрозсадним способом.

Насіння починає проростати за температури 10–12 °С. Оптимальна температура повітря і ґрунту для росту та розвитку рослини становить 22–25 °С. Вегетаційний період від появи сходів до початку плодоношення 90–110 діб. За вимогливістю до вологи фізаліс належить до рослин відносно посухостійких. Оптимальна вологість ґрунту становить 70–80% НВ. Одночасно, урожайність фізалісу залежить від інтенсивності освітлення і тривалості світлового дня. Оптимальною освітленістю для фізалісу є 20 тис. лк. Фізаліс реагує на сумарну світлову енергію, де кількість світла повинно забезпечуватись впродовж 14–16 год.

Високий врожай формується на легких структурних родючих ґрунтах, що добре прогріваються, багаті на органічну речовину. Оптимальна реакція середовища – рН 5,5–6,5. У міжфазний період «сходи–цвітіння» рослина використовує азот для формування вегетативних органів. У період накопичення вегетативної маси у фазу плодоношення фосфор використовується для росту кореневої системи, плодів і насіння, а калій – для формування стебел і зав'язей. Плоди фізалісу збирають за досягнення біологічної стиглості.

Мета. Вивчення біометричних показників рослини фізалісу в умовах відкритого ґрунту правобережного Лісостепу України.

Виклад основного матеріалу. Під час вирощування фізалісу важливе значення займають показники біометрії. Після приживання розсади і адаптації рослини до умов навколишнього середовища висота рослин не була однаковою і залежала від біологічних особливостей та виду застосованого біопрепарату. У результаті застосування гумісолу, емістиму С та азотобактерину висота рослин становила – 15,7 см, 14,9 см та 11,7 см, що на 4,4 см, 3,6 см та 0,4 см перевищувало висоту рослини, які не оброблялись біопрепаратами.

Діаметр стебла у рослин сорту Ліхтарик характеризувався неоднаковими показниками. У варіантах, де використовували біопрепарати, а саме: гумісол, емістим С, азотобактерин, біомаг, біополіцид, фосфоентерин та комплекс біопрепаратів діаметр або не різнився величиною до рослин, які не оброблялись біопрепаратами, або неістотно збільшувався на 0,1 см. Площа листової поверхні змінювалась від впливу біопрепаратів. Найбільший позитивний ефект одержано за використання емістиму С, де досліджуваний показник становив 79,0 тис. м²/га. У результаті застосування біополіциду суха речовина знаходилась на рівні 86,7%, що на 6,7% перевищувало показник сухої речовини рослин, які не оброблялись біопрепаратами.

Висновки.

1. В ґрунтово–кліматичній зоні правобережного Лісостепу України застосування гумісолу, емістиму С та азотобактерину сприяє у зміні окремих показників біометрії. Від застосування гумісолу, емістиму С, азотобактерину збільшується висота рослин на 2,8 см, площа листка на 79 тис. м²/га, сухої речовини на 6,7%.

2. Збільшення параметрів біометрії рослини фізалісу можливе від п'ятиразового застосування біопрепаратів, двічі у розсадний період і тричі після висаджування розсади, дозою, яка передбачена виробником.